

รายงานสรุปผล การจัดการความรู้ (KM)

2

5

6

7

การนำ
ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI)
มาช่วยในการปฏิบัติงาน

โดย

คณะทำงานการจัดการความรู้และพัฒนาศูนย์กลาง (KM)
คณะทำงานการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

กองแผนงาน

คำนำ

กองแผนงาน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการภายในกองแผนงาน ประกอบด้วย คณะทำงานการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) คณะทำงานการจัดการความรู้และพัฒนาบุคลากร (KM) และคณะทำงานประชาสัมพันธ์ เพื่อขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของกองแผนงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในด้านต่าง ๆ โดยคณะกรรมการได้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการความรู้ หรือ KM ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ คณะทำงานการจัดการความรู้และพัฒนาบุคลากร (KM) ร่วมกับ คณะทำงานการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ของกองแผนงานได้จัดกิจกรรม KM Day ของกองแผนงาน เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ พัฒนาทักษะของบุคลากร ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันความรู้ และประสบการณ์ รวมทั้งสามารถนำ AI มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ลดระยะเวลา ในการค้นหาข้อมูล และเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งตนเอง และหน่วยงาน

รายงานสรุปผลการจัดการความรู้ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ของกองแผนงาน ฉบับนี้ นำเสนอผลการจัดกิจกรรมฝึกอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ KM Day ของกองแผนงาน เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย เป้าหมายการจัดการความรู้ ผลการจัดการความรู้ สรุปและข้อเสนอแนะ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของกรมส่งเสริมการเกษตร และผู้สนใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

คณะทำงานการจัดการความรู้และพัฒนาบุคลากร (KM)

คณะทำงานการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

กองแผนงาน

สิงหาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	i
สารบัญ	ii
ส่วนที่ ๑	
เป้าหมายการจัดการความรู้	
- ที่มาของการจัดการความรู้	๑
- ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (KV)	๒
- แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan)	๓
ส่วนที่ ๒	
ผลการจัดการความรู้	
- วิธีการจัดการความรู้ (KS)	๔
- รายละเอียดองค์ความรู้ พร้อมภาพองค์ความรู้ Infographic	๕
- หลักวิชาการ หรือกฎระเบียบที่อ้างอิง	๑๐
- ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA)	๑๐
ส่วนที่ ๓	
สรุปและข้อเสนอแนะ	
- สรุปผลประเมินการเรียนรู้จากการจัดการความรู้ของหน่วยงาน	๑๑
- ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	๑๑
ภาคผนวก	
- คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน	๑๓
- ภาพการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้	๑๖
- เอกสารประกอบการจัดการความรู้	๑๙

ส่วนที่ ๑

เป้าหมายการจัดการความรู้

ที่มาของการจัดการความรู้

คณะทำงานการจัดการความรู้และพัฒนาบุคลากร (KM) ของกองแผนงาน ได้มีการหารือและพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการความรู้ของบุคลากรกองแผนงาน จึงได้ดำเนินการสำรวจความสนใจในการพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรกองแผนงาน โดยได้จัดทำแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรกองแผนงาน ผ่าน Google Form เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งนี้ มีผู้ตอบแบบสำรวจ จำนวน ๕๔ คน จากบุคลากรทั้งหมด จำนวน ๕๗ คน (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ) โดยมีผู้สนใจ เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน (เช่น Chat GPT, Google Gemini ฯลฯ) มากที่สุด จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑๐ ของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียด ดังนี้

เรื่อง	จำนวนผู้สนใจ
๑. การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน (เช่น Chat GPT Google Gemini ฯลฯ)	๒๗ คน (๔๙.๑%)
๒. การจัดทำ Google Forms	๒๔ คน (๔๓.๖%)
๓. ระบบ e-Signature	๑๒ คน (๒๑.๘%)
๔. ภาษาอังกฤษ	๑๑ คน (๒๐%)
๕. โครงการและงบประมาณ	๑๑ คน (๒๐%)
๖. นโยบายและแผน	๙ คน (๑๖.๔%)
๗. การติดตาม รายงาน และประเมินผล	๙ คน (๑๖.๔%)
๘. การออกแบบ PowerPoint อย่างสร้างสรรค์	๑ คน (๑.๘%)
๙. การจับประเด็นและการสรุปสาระสำคัญ	๑ คน (๑.๘%)
๑๐. การทำ Excel แบบมืออาชีพ	๑ คน (๑.๘%)
๑๑. Data Analysis	๑ คน (๑.๘%)
๑๒. Google data studio	๑ คน (๑.๘%)

ทั้งนี้ สำหรับหัวข้อเรื่องอื่น ๆ ที่บุคลากรของกองแผนงานควรรู้หรือมีความสนใจในการเรียนรู้เพิ่มเติม คณะทำงานจะจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ โดยอาจจัดทำเป็น Focus Group เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะหัวข้อเกี่ยวกับงานภารกิจของแต่ละกลุ่ม/ฝ่าย ซึ่งอาจจะเชิญผู้อำนวยการกลุ่ม/ฝ่าย หรือเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์ให้มาเป็นวิทยากร รวมทั้งงานตามนโยบายของอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรและประเด็นสำคัญด้านการเกษตร เช่น การพัฒนา ๕๐๐ ตำบล แปลงต้นแบบสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง การพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัด (พะเยาโมเดล แม่ฮ่องสอนโมเดล เกาะพยามโมเดล) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เป็นต้น ตลอดจนงานลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงานและเรียนรู้การขับเคลื่อนงานในพื้นที่ โดยมอบหมายให้คณะทำงานนำไปสื่อสารและหารือภายในกลุ่ม/ฝ่าย และแจ้งข้อมูลให้เลขาธิการคณะทำงาน เพื่อรวบรวมและจัดทำ Action Plan ต่อไป

ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงาน ของกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (KV)

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมส่งเสริมการเกษตร ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ได้มีการประเมินสถานการณ์และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรมส่งเสริมการเกษตร โดยมีประเด็นท้าทายในปัจจุบันและอนาคตที่สำคัญ ดังนี้

๑. Climate Change
๒. การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission)
๓. โครงสร้างประชากรโลกเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย
๔. ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่
๕. การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก
๖. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
๗. การขยายตัวของความเป็นเมือง
๘. กระแสการเติบโตแบบสีเขียว (Green Growth)
๙. มาตรการกีดกันทางการค้า
๑๐. ระบบราชการที่มีความเร็วของการปรับตัวน้อยกว่าความเร็วของโครงสร้างทางเศรษฐกิจ

สังคม สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ Digital and AI Transformation, Digital Culture, Agility, Anti fragile โดยในประเด็นท้าทายดังกล่าว ได้กำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน ๕ กลยุทธ์ ได้แก่

- กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างความมั่นคงในอาชีพแก่เกษตรกร
- กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต
- กลยุทธ์ที่ ๓ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน
- กลยุทธ์ที่ ๔ การส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ที่ ๕ การพัฒนาศักยภาพองค์กรและการบริหารจัดการ

ทั้งนี้ ภายใต้กลยุทธ์ที่ ๕ ได้กำหนด เป้าหมายไว้ ๔ ข้อ คือ ๑) บุคลากรกรมส่งเสริมการเกษตรเป็น Smart Officer เพิ่มขึ้น ๒) มีการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการองค์กรเพิ่มขึ้น ๓) กรมส่งเสริมการเกษตรมีขีดสมรรถนะด้านดิจิทัลสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว และ ๔) บุคลากรกรมส่งเสริมการเกษตรมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต โดยได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาที่มีความสำคัญประการหนึ่ง คือ การมุ่งพัฒนากกรมส่งเสริมการเกษตรสู่การเป็น Digital DOAE และพัฒนาระบบสารสนเทศทางการเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภายในองค์กรให้เป็นดิจิทัล พัฒนาระบบฐานข้อมูล (Big Data) และเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างคลังความรู้ทางการเกษตร พัฒนาระบบบริการและแพลตฟอร์มดิจิทัลในการส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กร และการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลที่มีอยู่เพื่อสนับสนุนการทำงานและการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร พัฒนาให้บริการในรูปแบบออนไลน์ พัฒนาระบบการทำงานและโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่ออนาคตที่ดีกว่า เช่น ระบบ Cloud ระบบเครือข่าย/โครงข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบ Big Data ระบบ e Signature ระบบ Cyber Platform ระบบ GIS ระบบ AI เป็นต้น

ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่บุคลากรกองแผนงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและเปิดรับการเรียนรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง หน่วยงาน และประโยชน์ต่อเกษตรกร ซึ่งการนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สามารถช่วยให้การจัดการข้อมูลหรือวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว ช่วยให้การปฏิบัติงานที่ซับซ้อนง่ายขึ้น ช่วยลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสามารถนำไปต่อยอดในการปฏิบัติงานได้อย่างสะดวกและมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ กองแผนงาน

<p>ยุทธศาสตร์/แนวทางดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ตามนโยบายของอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร (นายพีรพันธ์ คอทอง) การปรับกระบวนการทำงานเข้าสู่ดิจิทัล การปรับเปลี่ยนสู่วัฒนธรรมดิจิทัล การปรับกระบวนการทำงานให้มีความคล่องตัวให้มากขึ้น การเชื่อมโยงกระบวนการทำงานเข้าด้วยกันโดยใช้เทคโนโลยี ก้าวข้ามโครงสร้าง กระบวนการ และระบบแบบเดิม ๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมส่วนบุคคลและส่วนรวม ให้ยอมรับวิธีการทำงานแบบใหม่ อีกทั้งการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการทำงานร่วมกัน จะเป็นการส่งเสริมการสื่อสารและการทำงานร่วมกันระหว่างทีมงานข้ามสายงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน</p>			
<p>เป้าหมายการพัฒนา (ปัญหา/โอกาส)</p> <p>จากความท้าทายในปัจจุบันและอนาคตของระบบราชการที่มีความเร็วของการปรับตัวน้อยกว่าความเร็วของโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ Digital and AI Transformation, Digital Culture, Agility, Anti fragile ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนากระบวนการทำงาน รวมทั้งพัฒนาศักยภาพและทักษะของบุคลากรภายในหน่วยงานให้มีความรู้และสนุกกับการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น Artificial Intelligence (AI) เป็นต้น</p>			
<p>ความต้องการองค์ความรู้ (๑ เรื่อง หรือมากกว่า)</p> <p>การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน (เช่น Chat GPT, Google Gemini ฯลฯ)</p>			
<p>ประโยชน์ที่จะได้รับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต่อบุคลากร คือ AI ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยสามารถช่วยให้การจัดการข้อมูลหรือวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว ช่วยให้การปฏิบัติงานที่ซับซ้อนง่ายขึ้น ช่วยลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสามารถนำไปต่อยอดในการปฏิบัติงานได้อย่างสะดวกและมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น - ต่อหน่วยงาน คือ AI ช่วยให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ช่วยพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่ ลดการใช้ทรัพยากรทั้งด้านกำลังคน งบประมาณ และประหยัดเวลาในการปฏิบัติงาน - ต่อเกษตรกร คือ AI ช่วยทำให้เกษตรกรได้รับบริการและความช่วยเหลือจากภาครัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อและการประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ 			
กิจกรรม	เป้าหมาย	ช่วงเวลา	ผลลัพธ์
๑. ค้นหาความต้องการองค์ความรู้ (KV)	๑ เรื่อง	ก.พ. ๖๗	- รายงานการประชุมคณะทำงาน
๒. จัดกิจกรรมจัดการความรู้ให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน (KS)	๑ เรื่อง/๑ ครั้ง	พ.ค. ๖๗	- ข่าวประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมจัดการความรู้ เช่น จดหมายข่าว หรือเผยแพร่ใน Website หรือ Line
๓. ประเมินผลการเรียนรู้	๑ เรื่อง	ส.ค. ๖๗	- ประเมินตนเองของหน่วยงานในประเด็นด้านความพึงพอใจ และการนำไปใช้ประโยชน์
๔. สรุปผลการจัดการความรู้ของหน่วยงาน	๑ เรื่อง	ส.ค. ๖๗	- รายงานสรุปผลการจัดการความรู้
๕. จัดเก็บและแบ่งปันองค์ความรู้ (KA)	๑ เรื่อง	ส.ค. ๖๗	- สรุปภาพองค์ความรู้ Infographic - ช่องทางเผยแพร่

ส่วนที่ ๒

ผลการจัดการความรู้

วิธีการจัดการความรู้ (KS)

๑. คณะทำงานการจัดการความรู้และพัฒนาบุคลากร (KM) ของกองแผนงาน ได้จัดประชุม คณะทำงานฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๖ ชั้น ๕ อาคาร ๑ กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบผลการสำรวจและตกลงร่วมกันในการจัดฝึกอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน (เช่น Chat GPT, Google Gemini ฯลฯ) โดยเสนอเป็นความต้องการองค์ความรู้ในแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ของกองแผนงาน และมอบหมายให้คณะทำงานศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับการนำ AI มาช่วยในการ ปฏิบัติงาน จากแหล่งต่าง ๆ เช่น Youtube, Tiktok, Facebook และอื่น ๆ รวมทั้งทดลองใช้ AI เพื่อนำมาเป็น ข้อมูลในเวทีการฝึกอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งมอบหมายให้เลขาธิการคณะทำงานเตรียมประสานงาน ในการจัดหาวิทยากร และจัดทำกำหนดการและรายละเอียดของการพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากร กองแผนงาน เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน (เช่น Chat GPT, Google Gemini ฯลฯ) ต่อไป

๒. นางสาวละคร มูลแวง ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน ประธานคณะทำงานฯ ได้ประสานงาน เป็นการภายในกับผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกองแผนงานได้จัดทำหนังสือขอ ความอนุเคราะห์วิทยากรบรรยาย เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มอบหมายให้นายรุ่งศิริ ประสงค์ ผู้อำนวยการ กลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ เป็นวิทยากรในการบรรยายและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคลากรกองแผนงาน

๓. คณะทำงานฯ ได้จัดทำกำหนดการและรายละเอียดประกอบการพัฒนาความรู้และทักษะ ของบุคลากรกองแผนงาน รวมทั้งได้ประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้สนใจเข้าร่วมการอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ของกองแผนงาน เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน

๔. จัดฝึกอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ KM Day ของกองแผนงาน เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุม ๕ ชั้น ๕ อาคาร ๑ กรมส่งเสริมการเกษตร และผ่านระบบ Zoom Meeting โดยว่าที่ร้อยตรี อาณัติ หุ่นหลา ผู้อำนวยการกองแผนงาน เป็นประธานกล่าวเปิดการจัดกิจกรรมฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ KM DAY กองแผนงาน

๖. นายรุ่งศิริ ประสงค์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ วิทยาการได้ถ่ายทอดความรู้ เกี่ยวกับ AI คืออะไร หลักการทำงานของ AI ประโยชน์ของ AI ต่อธุรกิจและอุตสาหกรรม AI ต่อปัจจัย ด้านอาหารและการเกษตร อนาคตของ AI และได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการนำ AI มาช่วยในการ ปฏิบัติงาน โดยได้ยกตัวอย่างการใช้งาน Chat GPT รวมทั้ง ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้งาน AI และตอบข้อซักถามกับประธานคณะทำงาน ฯ และผู้เข้าร่วมกิจกรรม

๗. ประธานคณะทำงานฯ มอบหมายให้เลขาธิการคณะทำงานฯ สรุปผลการจัดฝึกอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ KM Day ของกองแผนงาน เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการ ปฏิบัติงาน โดยจัดทำแบบในรูปแบบ Infographic และรายงานสรุปผลการจัดการความรู้ เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง และเป็นแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมสำหรับเผยแพร่ในเว็บไซต์ของกองแผนงาน

รายละเอียดองค์ความรู้ ตามแบบฟอร์มจัดเก็บองค์ความรู้

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน	
เจ้าของความรู้ หรือผู้ให้ข้อมูล นายรุ่งศิริ ประสงค์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ	
วันที่บันทึกความรู้ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<ul style="list-style-type: none"> ● ปัญญาประดิษฐ์ (AI) คืออะไร? ปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI ย่อมาจาก Artificial Intelligence เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเลียนแบบการทำงานของมนุษย์ AI สามารถเรียนรู้ วิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจได้เอง โดยไม่ต้องพึ่งพาการเขียนโปรแกรมแบบดั้งเดิม ● หลักการการทำงานของ AI AI ทำงานโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) ซึ่งประกอบไปด้วย ๓ ขั้นตอนหลัก ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ๑. การรวบรวมข้อมูล: ขั้นตอนแรกคือการรวบรวมข้อมูลจำนวนมาก ข้อมูลเหล่านี้อาจมาจากแหล่งต่างๆ เช่น เซ็นเซอร์ กล้อง วิดีโอ เอกสาร และอื่นๆ ๒. การประมวลผลข้อมูล: ขั้นตอนต่อไปคือการประมวลผลข้อมูลที่รวบรวมมา AI จะใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล หาความสัมพันธ์ และสร้างรูปแบบ ๒. การเรียนรู้: AI จะเรียนรู้จากข้อมูลที่ประมวลผล และปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานของตัวเองให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ● ประเภทของ AI AI สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทหลัก ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ๑. Narrow AI (ANI) หรือ Weak AI: เป็น AI ที่ถูกออกแบบมาเพื่อทำงานเฉพาะอย่าง เช่น เล่นหมากรุก จดจำใบหน้า หรือแปลภาษา ๒. General AI (AGI) หรือ Strong AI: เป็น AI ที่สามารถทำความเข้าใจและทำงานได้เหมือนมนุษย์ทุกอย่าง ปัจจุบันยังไม่มี AI ประเภทนี้เกิดขึ้นจริง 	<p>○ ๑๐ ข้อควรรู้ก่อนใช้ Chat GPT ในองค์กร</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คำตอบจาก ChatGPT อาจไม่ถูกต้อง ๑๐๐% แม้ว่าโดยส่วนใหญ่แล้วข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ ChatGPT ตอบกลับมาจะดูสมเหตุสมผลได้ ประเด็นหลักที่ควรคำนึง คือ การที่ ChatGPT ให้คำตอบเหมือนกับเป็นมนุษย์ที่มีคลังข้อมูล ความรู้เทียบเท่ากับสารานุกรมโลก อาจทำให้ผู้ใช้หลงคิดว่า ข้อมูลที่ได้นั้นน่าจะถูกต้องเชื่อถือได้ ดังนั้น ผู้ใช้ควรตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาอีกครั้งจากแหล่งอ้างอิงอื่นด้วย ๒. เวอร์ชันปัจจุบันของ ChatGPT ยังไม่สามารถระบุแหล่งที่มาของข้อมูลได้ จึงไม่ควรนำคำตอบที่ได้ใช้อ้างอิง โดยเฉพาะในงานที่ต้องการความถูกต้องของข้อมูลอย่างสูง เช่น งานทางด้านวิชาการ เป็นต้น ๓. จากข้อมูลของผู้พัฒนา ChatGPT คือ บริษัท OpenAI แจ้งไว้ว่า ข้อมูลที่นำมาใช้พัฒนา ChatGPT ถึงปี ๒๐๒๑ ดังนั้น ควรตระหนักว่า คำตอบจะไม่ครอบคลุมข้อมูลที่ เกิดขึ้นหลังปี ๒๐๒๑ ๔. การพัฒนา ChatGPT เป็นการนำข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น บทความ หนังสือ วิกีพีเดีย ไปจนถึงเว็บไซต์ต่าง ๆ มาสอนระบบ AI ของ ChatGPT จึงไม่สามารถการันตีได้ว่า คำตอบที่ได้จะไม่มีความเอนเอียง (Bias) และนำไปสู่การเลือกปฏิบัติ หรือสร้างความไม่ยุติธรรม ผู้ใช้จึงควรตรวจสอบคำตอบว่ามีประเด็นที่เป็น Bias หรือไม่

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน	
เจ้าของความรู้ หรือผู้ให้ข้อมูล นายรุ่งศิริ ประสงค์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ	
วันที่บันทึกความรู้ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<p>● ประโยชน์ของ AI ต่อธุรกิจและอุตสาหกรรม</p> <p>๑. เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน: AI สามารถทำงานซ้ำๆ ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ช่วยให้พนักงานสามารถโฟกัสกับงานที่สำคัญกว่า</p> <p>๒. ลดต้นทุน: AI สามารถช่วยลดต้นทุนการดำเนินงาน เช่น การลดความผิดพลาด การลดการใช้ทรัพยากร และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต</p> <p>๓. เพิ่มรายได้: AI สามารถช่วยเพิ่มรายได้ของธุรกิจ เช่น การพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ การปรับปรุงประสบการณ์ของลูกค้า และการขยายตลาด</p> <p>๔. ตัดสินใจอย่างชาญฉลาด: AI สามารถวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมากและหาความสัมพันธ์ที่มนุษย์มองไม่เห็น ช่วยให้ธุรกิจตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาดและแม่นยำ</p> <p>● AI ต่อปัจจัยด้านอาหารและการเกษตร</p> <p>การพัฒนาอุตสาหกรรมด้านอาหารเป็นปัจจัยสำคัญ มีการนำเทคโนโลยีด้านอาหาร (Food Technology) หรือ Food Tech เข้ามาใช้งานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในภาคอุตสาหกรรมอาหารมากยิ่งขึ้น</p> <p>๑. เริ่มจากต้นน้ำ (ภาคการเกษตร)</p> <p>- การใช้ AI เพื่อทำให้เกษตรกรสามารถจัดการระบบการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่เรียกว่า เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) การรวบรวมข้อมูลต่างๆ เช่น สภาพดินฟ้าอากาศ อุณหภูมิรวมถึงตัวแปรต่างๆ จนไปถึง How to ของเกษตรกรรุ่นก่อนๆ ที่ชำนาญโดยใช้ Eye Camera เก็บภาพ เคลื่อนไหวขณะทำการเกษตร เพื่อนำข้อมูลต่างๆ ไปให้ AI ประมวลผล วิเคราะห์สรุป เพื่อให้คำแนะนำแก่เกษตรกรทั่วไป เป็นต้น</p> <p>- การใช้หุ่นยนต์ และเครื่องจักรกลทางการเกษตรแบบอัตโนมัติ นำ AI มาประยุกต์ใช้กับเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่เป็นแรงงานมนุษย์ได้อย่างละเอียดแม่นยำ เพื่อ</p>	<p>๕. การให้บริการ ChatGPT มีทั้งแบบเสียเงินและใช้ฟรี ซึ่งแน่นอนว่าการใช้แบบเสียเงินจะได้รับคำตอบที่รวดเร็วกว่า ในเวลาที่มีผู้ใช้พร้อม ๆ กัน และสามารถใช้งานฟังก์ชันใหม่ๆ ได้ ผู้ใช้ควรคำนึงถึงเงื่อนไขการใช้งานด้วยว่า ควรจะใช้บริการ ChatGPT แบบใดที่เหมาะสมกับงานและความคุ้มค่าที่จ่ายไป</p> <p>๖. การตั้งคำถาม (Prompts) เพื่อให้ ChatGPT ตอบ ถ้าไม่กำหนดกรอบคำถามให้ชัดเจนแล้ว ผู้ใช้อาจจะได้คำตอบที่กว้างมากจนไม่สามารถนำไปใช้งานต่อได้ ผู้ใช้ควรตั้งคำถามที่เหมาะสมเพื่อให้ได้คำตอบที่ตรงกับความ ต้องการ เช่น เลือกใช้คำที่เข้าใจง่ายให้รายละเอียดที่ ชัดเจน ใช้ตัวอย่างช่วยถามเสียงคำก่าวม ใช้คำเดียวกันเหมือนกันทุกข้อความ เป็นต้น</p> <p>๗. เนื่องจาก ChatGPT เป็นการใช้ Language model ดังนั้น สิ่งที่ ChatGPT สร้างขึ้นมาเป็น response เกิดจากการใช้ Language model ซึ่งควรตระหนักว่าอาจจะไม่มีส่วนที่สะท้อนความถูกต้องของข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลบุคคล</p> <p>๘. จากที่ผู้พัฒนา ChatGPT แจ้งว่ามีการใช้ข้อมูลภาษาไทยในการพัฒนา ChatGPT ในอัตราส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับภาษาอังกฤษ จึงทำให้การตั้งคำถามโดยใช้ภาษาไทย อาจจะได้คำตอบที่ไม่ครบถ้วน จึงแนะนำให้ใช้ภาษาอังกฤษ ในการตั้งคำถาม</p> <p>๙. การใช้ ChatGPT โดยการป้อนข้อมูลสำคัญขององค์กร หรือเอกสารส่วนตัวของผู้ใช้เอง เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง หรือขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงเอกสารนั้น ผู้ใช้ควรระวังในการ</p>

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน	
เจ้าของความรู้ หรือผู้ให้ข้อมูล นายรุ่งศิริ ประสงค์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ	
วันที่บันทึกความรู้ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<p>แก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานและสามารถทำได้ต่อเนื่อง ๒๔ ชม. เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตได้อย่างมาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - Big Data ติดตั้งระบบ Sensor หรืออุปกรณ์เก็บรวบรวมข้อมูล เช่น โดรน (Drone) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ และใช้ AI ทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ตัดสินใจ และให้คำแนะนำแก่เกษตรกร (Chatbot) แบบ Real Time ได้อย่างมีประสิทธิภาพ <p>๒. กลางน้ำ (ภาคการผลิตแปรรูป)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การคัดแยกวัตถุดิบ (Sorting Food) กระบวนการคัดแยกวัตถุดิบผลผลิตทางการเกษตร เช่น มะเขือเทศ แอปเปิ้ล แครอท เป็นต้น ในปริมาณมหาศาลการนำเครื่องจักรมาผสมผสานกับการทำงานของ AI ร่วมกับเทคโนโลยี นอกจากการวัดขนาด รูปร่าง สีของวัตถุดิบแล้ว การใช้กล้อง, Near Infra-Red, X-rays, Spectroscopy เป็นต้น มาวัดวิเคราะห์อย่างรวดเร็ว Machine Learning สามารถสร้างความรวดเร็วในการคัดแยกได้อย่างมีประสิทธิภาพ - การใช้เครื่องจักรในการทำงานทดแทนแรงงานมนุษย์ เช่น หุ่นยนต์ฆ่าเชื้อเนื้อสัตว์อัตโนมัติ นำเซนเซอร์ภาพเข้ามาใช้ในการทำงานเพื่อเพิ่มคุณภาพของงานและลดการเสี่ยงอันตรายต่อพนักงาน เป็นต้น - ในด้านสุขอนามัยความสะอาดกำจัดสิ่งปนเปื้อน ก็เป็นส่วนสำคัญ การติดตั้งกล้องซึ่งมีตัวจับเซนเซอร์ในครัวเพื่อเช็คการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันสิ่งปนเปื้อน เช่น หมวก ถุงมือ ชุดที่ใส่ปฏิบัติงานของพนักงานสามารถตรวจสอบอย่างละเอียดและทันทั่วทั้งที่ โดยมีระบบ AI คอยควบคุมดูแลการใช้ Ultrasonic Censoring โดยใช้เทคโนโลยี Optical Fluorescence Imaging ป้อนข้อมูลแก่ AI เพื่อทำความสะอาดควบคุมปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ สิ่งปนเปื้อนที่หลงเหลือในอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ เพื่อกำจัดสิ่งปนเปื้อนในอาหารในเวลาที่เหมาะสม เป็นต้น 	<p>ให้ข้อมูลที่มีความเสี่ยงเข้าสู่ระบบ เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล หรือข้อมูลความลับขององค์กร จึงไม่ควรใช้ ChatGPT กับข้อมูลในลักษณะนี้เด็ดขาด</p> <p>๑๐. การพัฒนา ChatGPT ที่ผ่านมามีการอัปเดตความสามารถของระบบและเงื่อนไขในการใช้งานอยู่ตลอดเวลา ผู้ใช้ควรติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิด</p> <p>○ เอกสารอ้างอิง</p> <p>ที่มา : ศูนย์ธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ โดย สพธอ. (AI Governance Clinic by ETDA)</p> <p>https://www.etda.or.th/th/Our-Service/AIGC/index.aspx</p> <p>กรุงเทพฯธุรกิจ ๒๒ เม.ย. ๒๕๖๖</p> <p>○ ค้นหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำ AI มาช่วยในการปฏิบัติงาน จากแหล่งต่าง ๆ เช่น Youtube, Tiktok, Facebook</p>

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน	
เจ้าของความรู้ หรือผู้ให้ข้อมูล นายรุ่งศิริ ประสงค์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ	
วันที่บันทึกความรู้ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<p>๓. ปลายน้ำ (ผลิตภัณฑ์อาหารส่งถึงมือผู้บริโภค)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนำหุ่นยนต์ทำหน้าที่เป็นบริกร คอยรับคำสั่งและเสิร์ฟอาหารแก่ลูกค้า ก็ต้องอาศัย AI ในการจัดการระบบต่างๆ - อาหารจานด่วน (Fast Food) ก็เริ่มมีการนำหุ่นยนต์มาประกอบอาหาร "Flippy" เป็นหุ่นยนต์ที่ประกอบไปด้วยล้อ และแขนกล ติดตั้งระบบในการควบคุมการจัดการอาหาร ทำงานโดนระบบ AI และมี Machine Learning ทำให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาด้วยตัวเองได้ เมื่อได้รับออเดอร์จากพนักงานหรือหน้าเคาเตอร์ ข้อมูลก็จะถูกส่งไปให้ Flippy พร้อมประกอบอาหารทันที <p>● อนาคตของ AI</p> <p>AI เป็นเทคโนโลยีที่มีศักยภาพสูงที่จะเปลี่ยนแปลงโลกของเราไปอย่างสิ้นเชิง ในอนาคต โดย AI จะถูกนำมาใช้ในทุกแง่มุมของชีวิต</p> <p>อย่างไรก็ตาม ยังมีความท้าทายบางประการที่ต้องเผชิญ เช่น ปัญหาด้านจริยธรรม ปัญหาด้านความปลอดภัย และปัญหาการว่างงาน</p>	
ผู้บันทึกองค์ความรู้ ชื่อ นางสาวเบญจวัลย์ มะลิลา ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ...	
หน่วยงาน กองแผนงาน.....โทรศัพท์ ๐ ๒๕๗๙ ๙๕๒๓.....	

การนำ ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน

จัดทำโดย คณะทำงาน KM ร่วมกับคณะทำงาน IT กองแผนงาน

AI คืออะไร ? เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อ **เลียนแบบการทำงานของมนุษย์** AI สามารถเรียนรู้ วิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจได้เอง โดยไม่ต้องพึ่งพา การเขียนโปรแกรมแบบดั้งเดิม

1 การรวบรวมข้อมูล : จากแหล่งต่าง ๆ เช่น เซ็นเซอร์ คล้อง วิดีโอ เอกสาร

2 การประมวลผลข้อมูล : ใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ และสถิติ เพื่อวิเคราะห์ ข้อมูล หากความสัมพันธ์ และสร้างรูปแบบ

3 การเรียนรู้ : จากข้อมูลที่ประมวลผล และปรับปรุง ประสิทธิภาพในการทำงาน ของตัวเองให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ

หลักการ ทำงาน ของ AI

AI ทำงานโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) มี 3 ขั้นตอน

ประโยชน์ของ AI ต่อธุรกิจและอุตสาหกรรม

- **เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน :** ทำงานซ้ำ ๆ ได้รวดเร็ว แม่นยำ
- **ลดต้นทุน :** ลดความผิดพลาด ลดการใช้ทรัพยากร
- **เพิ่มรายได้ :** พัฒนาสินค้าและบริการใหม่ ๆ ขยายตลาด ตัดสินใจอย่างชาญฉลาด

AI ต่อปัจจัยด้านอาหารและการเกษตร

ต้นน้ำ (ภาคการเกษตร)

- "Smart Farming" การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ให้ AI ประมวลผล วิเคราะห์สรุป เพื่อให้คำแนะนำเกษตรกร
- ใช้หุ่นยนต์ เครื่องจักรกลการเกษตรแบบอัตโนมัติ แก้ปัญหาขาดแคลนแรงงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- Big Data ให้ AI วิเคราะห์เปรียบเทียบ ตัดสินใจ ให้คำแนะนำเกษตรกร (Chatbot) แบบ Real Time

กลางน้ำ (ภาคการผลิตแปรรูป)

- คัดแยกวัตถุดิบผลผลิตทางการเกษตร
- ใช้เครื่องจักรทำงานแทนที่แรงงานมนุษย์ เพิ่มคุณภาพของงาน และลดการเสี่ยงอันตรายต่อพนักงาน
- ด้านสุขอนามัย ความสะอาดกำจัดสิ่งปนเปื้อน ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ให้ AI เพื่อทำความสะอาดควบคุมปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ สิ่งปนเปื้อน ที่หลงเหลือในอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ

ปลายน้ำ (ผลิตภัณฑ์อาหารส่งถึงมือผู้บริโภค)

- นำหุ่นยนต์ทำหน้าที่เป็นบาริสต้า
- เริ่มมีการนำหุ่นยนต์มาประกอบอาหาร "Flippy"

3 เรื่องต้องรู้ ก่อนใช้ CHAT GPT
ถ้าอยากได้ผลลัพธ์สุดปัง!

- 1 ความสามารถของ CHAT GPT คือ ช่วยหาไอเดียเพิ่มเติม** ใช้ 100% เลยไม่ได้ แต่เอาไปต่อยอดได้
- 2 การเขียนชุดคำสั่ง ถ้าใส่ชุดคำสั่ง โดยเฉพาะภาษาไทย** ได้ถูกต้อง ชัดเจน จะให้ผลลัพธ์ที่น่าสมใจ
- 3 การเขียนชุดคำสั่ง ต้องใส่ข้อมูลอย่างละเอียด** การใส่ข้อมูลน้อย ทำให้ได้ผลลัพธ์เป็นข้อมูลที่กว้างมาก

อนาคตของ AI

AI จะเปลี่ยนแปลงโลกของเราไปอย่างสิ้นเชิงในอนาคตที่จะถูกนำมาใช้ในทุกแง่มุมของชีวิต

ความท้าทาย :

- ปัญหาด้านจริยธรรม
- ปัญหาด้านความปลอดภัย
- ปัญหาการว่างงาน

ตัวอย่าง :

8 AI ในชีวิตประจำวัน

- 1 โซเชียลมีเดีย
- 2 การค้นหาบน Google
- 3 การส่งงานด้วยเสียง
- 4 อุปกรณ์สมาร์ทโฮม
- 5 การเดินทางไปที่ทำงาน
- 6 ธุรกิจกรมทางการเงิน
- 7 แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการสตรีมมิ่งภาพยนตร์หรือซีรีส์
- 8 แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการสตรีมมิ่งเพลง

หลักวิชาการ หรือกฎระเบียบที่อ้างอิง

การเกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรม AI ในทุกวันๆ นำไปสู่การตั้งคำถามถึงความเสี่ยง ขอบเขต หรือกฎเกณฑ์อะไรบางอย่างเพื่อให้แน่ชัดว่า สิ่งนี้ปลอดภัยใช้งานได้อย่างราบรื่น อีกด้านหนึ่งของ AI จึงถูกเฝ้าระวัง และติดตามอย่างใกล้ชิดจากหน่วยงานกำกับดูแล

“AI Regulation” จึงเป็นอีกหนึ่งประเด็นที่กระตุ้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะรัฐบาล ตื่นตัวด้านข้อกำหนด โดยช่วงที่ผ่านมาทั่วโลกมีเคลื่อนไหวด้านการพัฒนากฎระเบียบ การระบุความเสี่ยง กลยุทธ์รับมือเชิงนโยบาย ตลอดจนการออกข้อกำหนดเพื่อควบคุม AI ในหลายประเทศ นำโดยสหรัฐอเมริกา และจีน โดยล่าสุดในเดือนธันวาคมปี ๒๕๖๖ สหภาพยุโรป หรือ EU ได้อนุมัติ “EU AI Act” ซึ่งนับเป็น กฎหมาย AI ฉบับแรกของโลก ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วในประเทศสมาชิก

สำหรับประเทศไทยก็มีความเคลื่อนไหวเรื่อง AI จำนวนมากทั้งในภาครัฐกิจหน่วยงานรัฐ สถาบันการศึกษา อย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันกรอบกติกาในไทยยังเป็นเพียงแนวปฏิบัติ หลักการใช้งาน ยังไม่มี กฎระเบียบที่มีอำนาจบังคับทางกฎหมาย หรือยังไม่มีการบัญญัติโทษ

ที่มา : ไทยรัฐ Money “ยุคแห่งปัญญาประดิษฐ์ รวบรวม กฎหมายและการกำกับดูแล AI ในไทย ไปถึงไหนแล้ว?” ๕ มกราคม ๒๕๖๗

ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA)

การจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (Knowledge Assets) ของกองแผนงาน ได้จัดเก็บ และเผยแพร่อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ได้แก่ เว็บไซต์ของกองแผนงาน (plan.doae.go.th/การจัดการองค์ความรู้-km/)

ส่วนที่ ๓

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลประเมินการเรียนรู้จากการจัดการความรู้ของหน่วยงาน

การประเมินผลการจัดฝึกอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ KM Day ของกองแผนงาน เรื่อง การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน มีผลการประเมิน ดังนี้

๑. ความเหมาะสมของเนื้อหา พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่คิดว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๔ รองลงมาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๙ และระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕

๒. ความเหมาะสมของระยะเวลา พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่คิดว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔ รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗ และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๖.๙

๓. ความเหมาะสมของการฝึกอบรมผ่านระบบ Onsite ณ ห้องประชุม ๕ ชั้น ๕ อาคาร ๑ กรมส่งเสริมการเกษตร และ Online ผ่านระบบ Zoom Meeting พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่คิดว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔ และอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๖

๔. การนำเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่คิดว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙ รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๔ และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗

ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดฝึกอบรมเรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล และ AI อย่างต่อเนื่อง และต่อยอดสู่การปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะบุคลากรกองแผนงาน

๒. ควรมีการจัดกิจกรรมในลักษณะ KM เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรภายในหน่วยงาน

๓. ควรส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะความรู้ของบุคลากร โดยเปิดโอกาสให้เข้าร่วมการฝึกอบรม การเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

ภาคผนวก

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

คำสั่งกองแผนงาน
ที่ ๒ /๒๕๖๗
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการภายในกองแผนงาน

ตามที่กองแผนงานได้มีคำสั่ง ที่ ๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ แต่งตั้งคณะกรรมการภายในกองแผนงาน ประกอบด้วย คณะทำงานการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) คณะทำงานการจัดการความรู้ (KM) และพัฒนาบุคลากร และคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ เพื่อขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของกองแผนงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ นั้น

เนื่องจากคณะกรรมการดังกล่าวได้มีการโยกย้าย ดังนั้น เพื่อในการดำเนินงานของกองแผนงาน มีการขับเคลื่อนไปอย่างต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงขอยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการภายในกองแผนงาน ตามคำสั่งกองแผนงาน ที่ ๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ ประกอบด้วย

๑. คณะทำงานการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ประกอบด้วย

๑.๑ นายมนต์เทพ อัคร์สินทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	ประธาน คณะกรรมการ
๑.๒ นางสาวหทัยรัตน์ ชัยพิชิต	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะกรรมการ
๑.๓ นางสาววิลาสิณี ชูช่วง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะกรรมการ
๑.๔ นายณัฐภูมิ สุดแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๑.๕ นางสาววิมลพรรณ เดชะดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๑.๖ นายรังสิมันต์ เสรีรักษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๑.๗ นางสาวลลิตา ใจอ่อน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะกรรมการ
๑.๘ นางสาวกรรณิการ์ จอมดวง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะกรรมการ
๑.๙ นายธนวิทย์ เดชธีรกุลเศรษฐ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะกรรมการ
๑.๑๐ ว่าที่ ร.ต.หญิง กนกอร เพชรรัตนมณี	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะกรรมการ และเลขานุการ
๑.๑๑ นายคารม มะลิคำ	เจ้าพนักงานธุรการ	คณะกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่ ดังนี้

๑. พัฒนาฐานข้อมูลของกองแผนงาน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
๒. ปรับปรุงและพัฒนาเว็บไซต์ของกองแผนงาน
๓. ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้บุคลากรกองแผนงาน
๔. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

- ๒ -

๒. คณะทำงานการจัดการความรู้และพัฒนาบุคลากร (KM) ประกอบด้วย

๒.๑ นางสาวละคร มุลแวง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ	ประธาน คณะทำงาน
๒.๒ นางสาวนิตา ดากรม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะทำงาน
๒.๓ นางสาวชุตินา เกตรา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะทำงาน
๒.๔ นางสาวรัตกรณี วุฒิบุรณ์	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ	คณะทำงาน
๒.๕ นางสาวธาริณี ลุ่มจันทร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๒.๖ นางสาวมนัสวี คงเมือง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๒.๗ นายจิรพัฒน์ สุทธิรักษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๒.๘ นางสาววาทีณี แอปไฮสง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะทำงาน
๒.๙ นางสาวพุทธชาติ ชื่นชมพุทธ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะทำงาน
๒.๑๐ นางสาวนุชนาถ ล่องมัจฉา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะทำงาน
๒.๑๑ นางสาวอรกัญญา น้ำกลั่น	เจ้าพนักงานธุรการ	คณะทำงาน
๒.๑๒ นางสาวเบญจวัลย์ มะลิลา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะทำงาน และเลขานุการ

โดยให้คณะทำงานดังกล่าว มีหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการพัฒนากการปฏิบัติราชการในเรื่องการจัดการความรู้ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่
กองแผนงานกำหนด

๒. ชี้แจงความรู้ ความเข้าใจ สนับสนุน และผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความรู้
ที่กำหนดให้บรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ติดตาม ประเมินผล และช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการจัดการความรู้
ของกองแผนงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

๔. จัดทำรายงานการจัดการความรู้ของกองแผนงาน ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด

๕. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. คณะทำงานประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

๓.๑ นางสาวอินทิรา ปัทมเศรษฐ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	ประธาน คณะทำงาน
๓.๒ นางสาวนฤมล ภาณุรัตน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะทำงาน
๓.๓ นางสาวจุฑามาศ หนูแดง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะทำงาน
๓.๔ นางสาวฐิติขวัญ ศิริธัญญารัตน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๓.๕ นางสาวรจนา แสนใจ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๓.๖ นางสาวรัตติกาล นักจร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะทำงาน
๓.๗ นางสาวมธุกุลยา ทรงโสภา	นักวิเทศสัมพันธ์	คณะทำงาน
๓.๘ นางสาวเกศฎาพร จันทร์ดี	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะทำงาน
๓.๙ นางสาวราตรี ขจรบุญ	เจ้าพนักงานธุรการ	คณะทำงาน
๓.๑๐ นางสาวอรรณกฤต ผาสิน	เจ้าพนักงานธุรการ	คณะทำงาน

๓.๑๑ นางสาว...

- ๓ -

๓.๑๑ นางสาวพัชรินทร์ อุทะโก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะทำงาน และเลขานุการ
๓.๑๒ นางสาวจันทิมา นุราช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่ ดังนี้

๑. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงาน/การปฏิบัติงานที่สำคัญของกองแผนงาน
 ๒. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

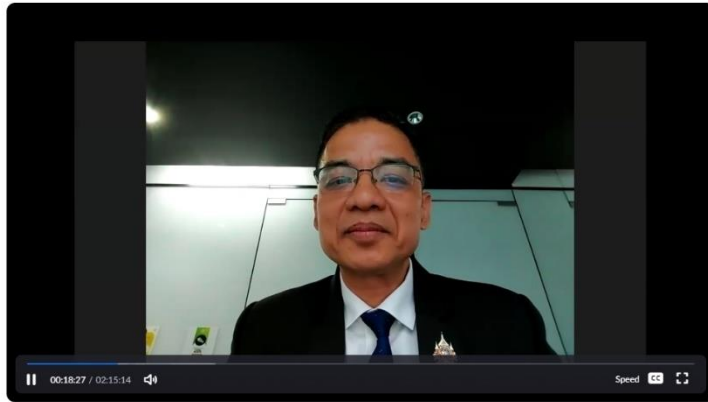
(นายวุฒิชัย ชิตวงศ์)
ผู้อำนวยการกองแผนงาน

วาทีนี้ ร่าง/พิมพ์

ตรวจ

ภาพการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้ “การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน”

การจัดการความรู้และพัฒนาศูนย์ (KM) กอง... - Shared screen with speaker view

นายอาทิตย์ หุ่นหลา ผู้อำนวยการกองแผนงาน เป็นประธานกล่าวเปิดการจัดการจัดกิจกรรมฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ KM DAY กองแผนงาน

วิทยากร : นายรุ่งศิริ ประสงค์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

นางสาวละคร มูลวาง ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน กองแผนงาน ประธานคณะทำงานฯ KM ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

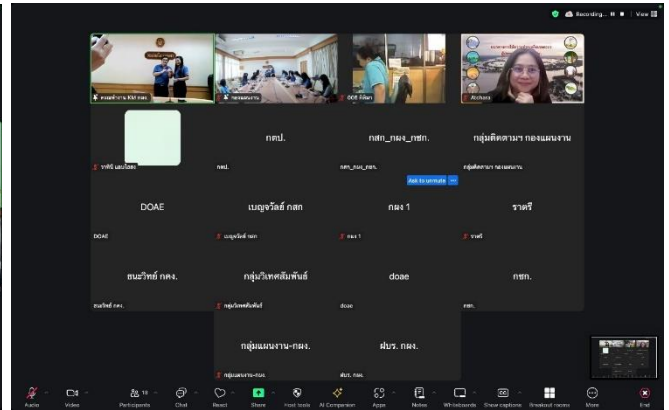
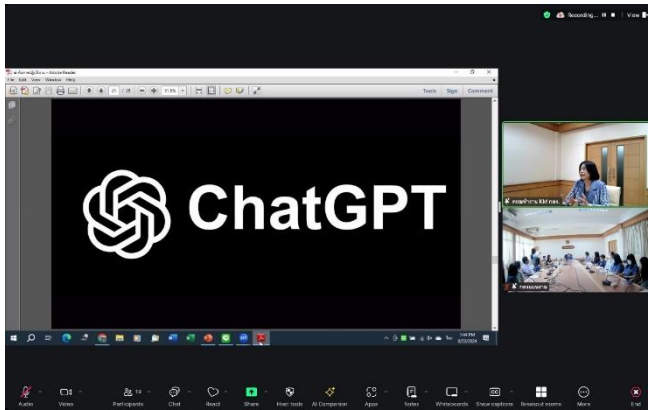

นางสาวละคร มูลวาง ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน นางสาวอาภากรณ์ มีนาพันธ์ ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผล และนางสาวอัจฉรา สมสวย ผู้อำนวยการกลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช กองแผนงาน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมอบของที่ระลึกแก่วิทยากร

ภาพบรรยากาศการจัดกิจกรรม ณ ห้องประชุม ๖ ชั้น ๕ อาคาร ๑ กรมส่งเสริมการเกษตร

ภาพบรรยากาศการจัดกิจกรรม ณ ห้องประชุม ๖ ชั้น ๕ อาคาร ๑ กรมส่งเสริมการเกษตร และผ่านระบบ Zoom Meeting

เอกสารประกอบการจัดการความรู้ “การนำ Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการปฏิบัติงาน”

**การนำ
Artificial
Intelligence (AI)
มาช่วยในการปฏิบัติงาน**

รุ่งศิริ ประสงค์
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมส่งเสริมการเกษตร

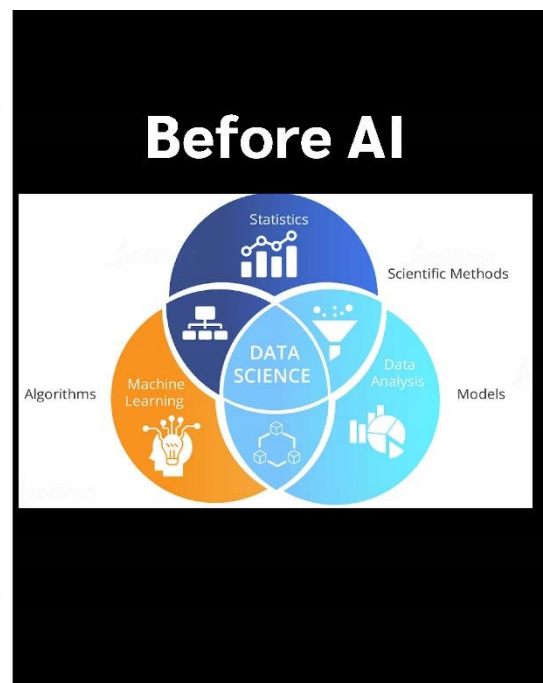
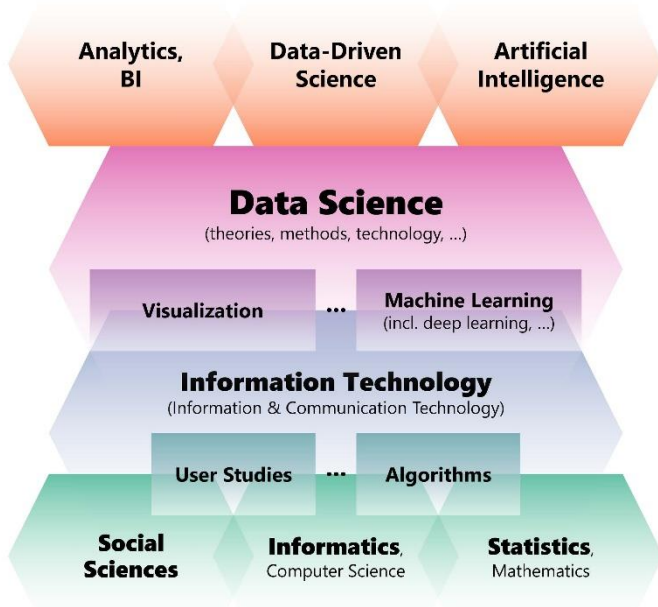
ปัญญาประดิษฐ์ (AI) คืออะไร?

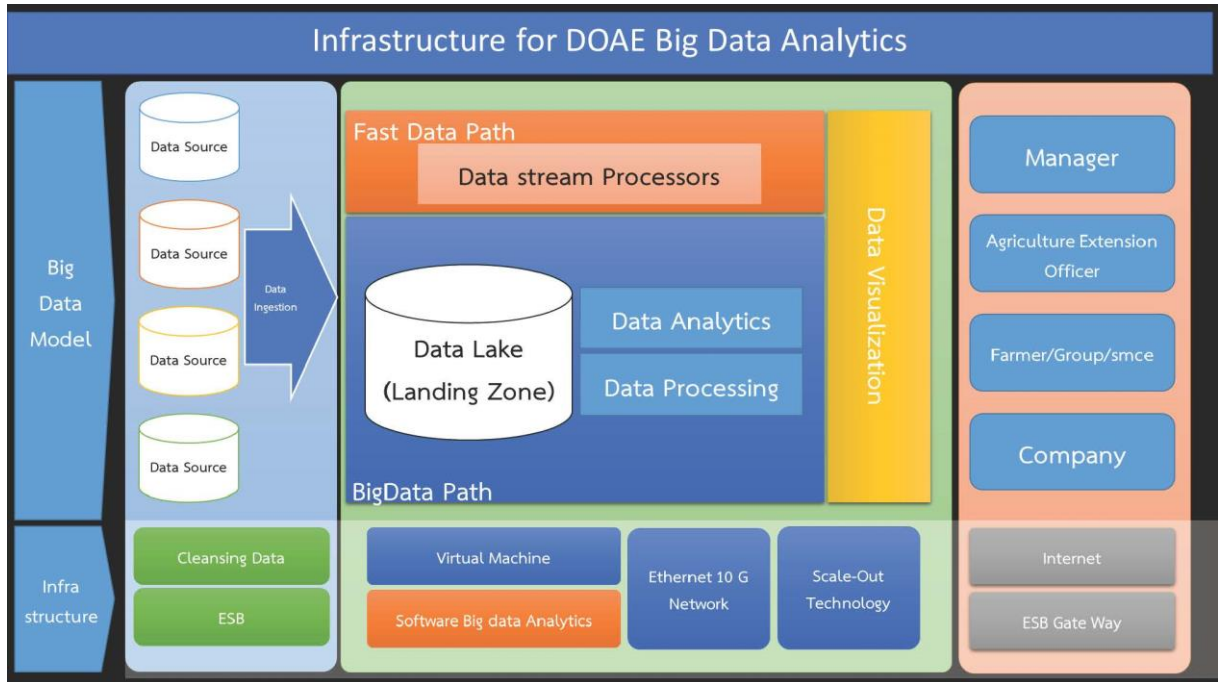
ปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI ย่อมาจาก Artificial Intelligence เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเลียนแบบการทำงานของมนุษย์ AI สามารถเรียนรู้ วิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจได้เอง โดยไม่ต้องพึ่งพาการเขียนโปรแกรมแบบดั้งเดิม

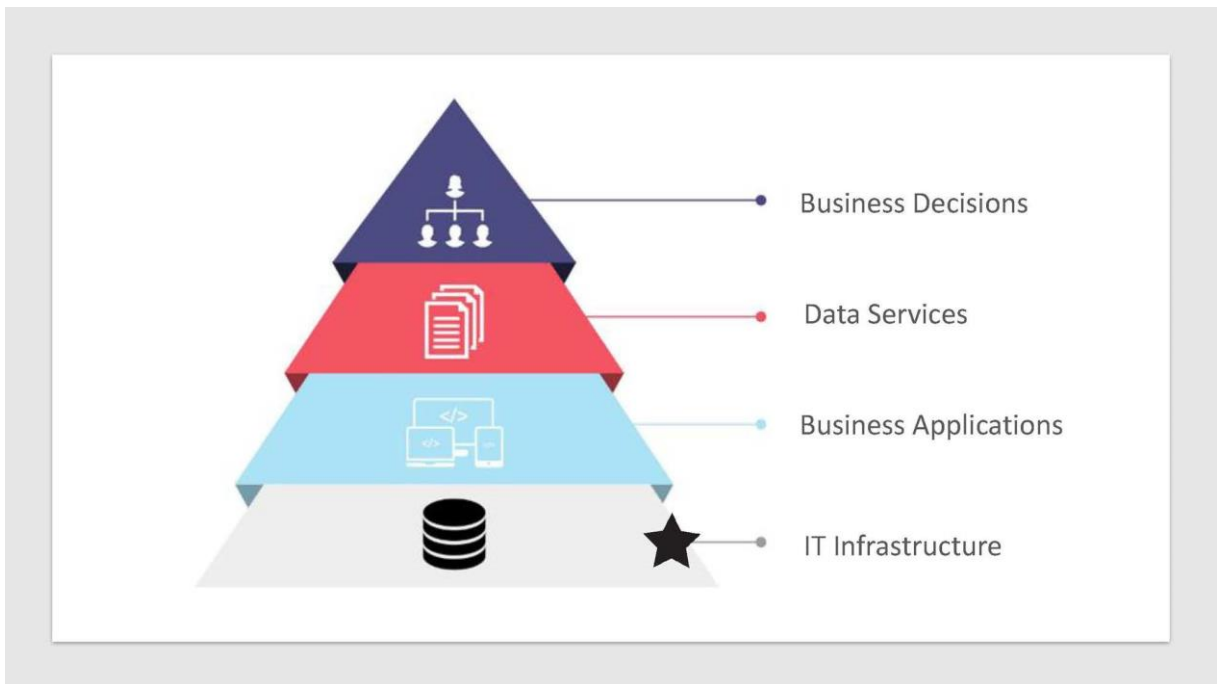
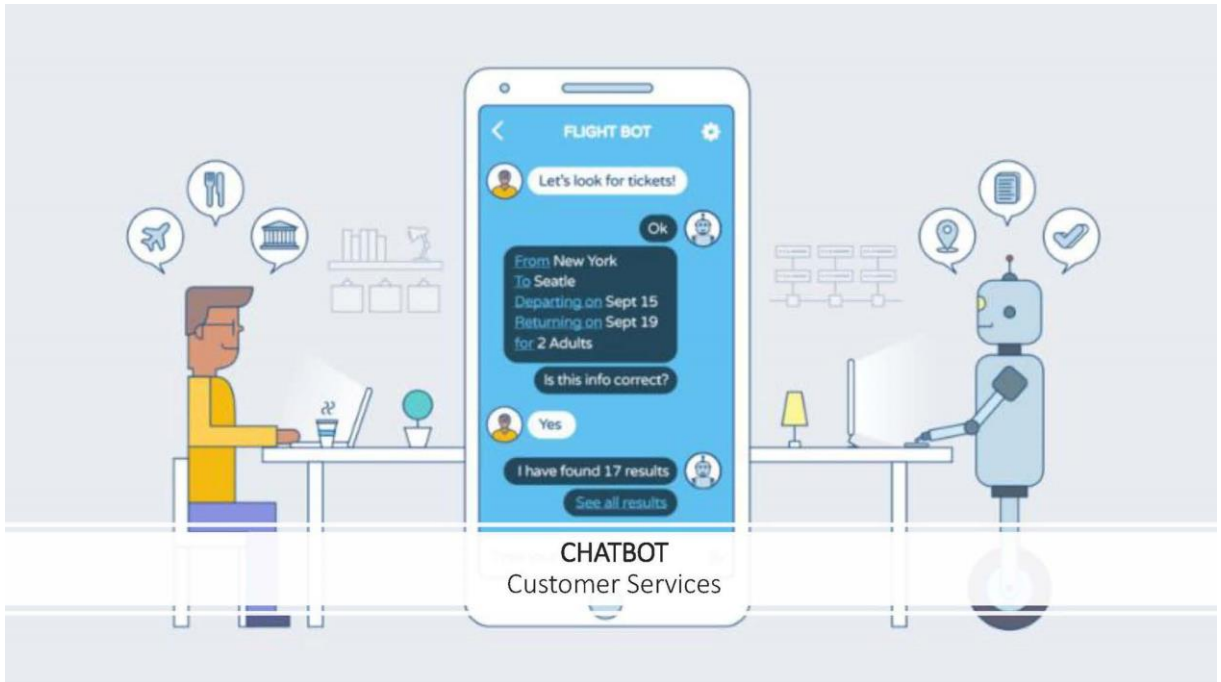
หลักการทำงานของ AI

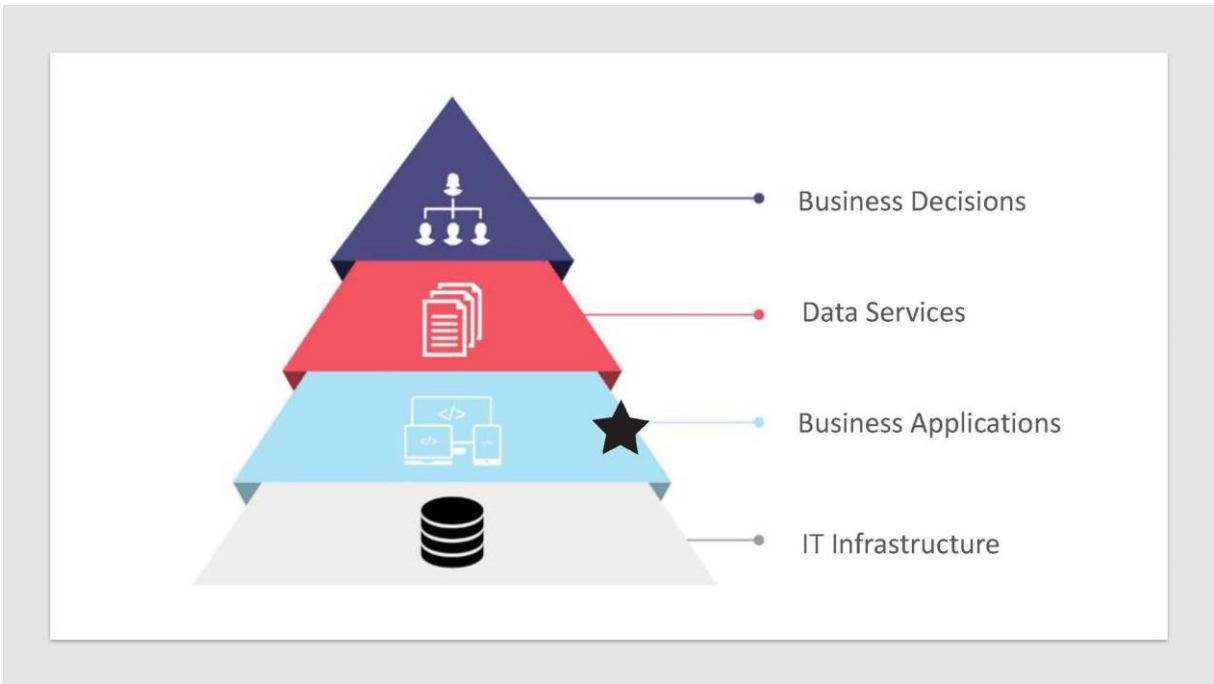
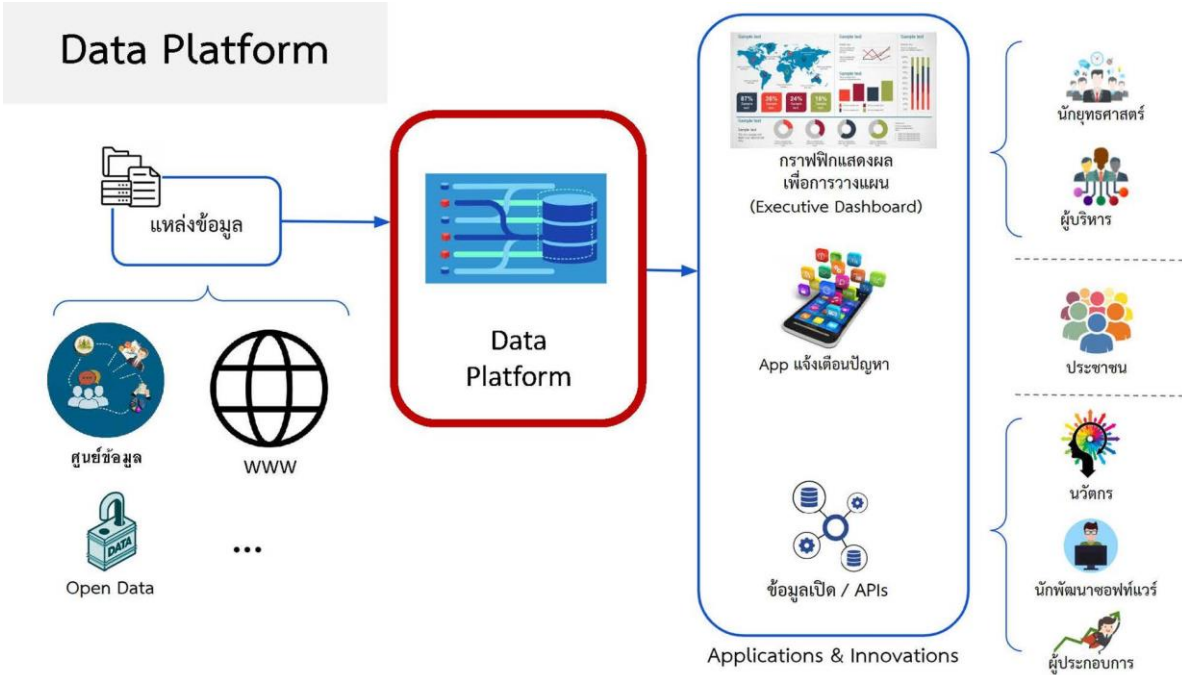
AI ทำงานโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนหลักดังนี้

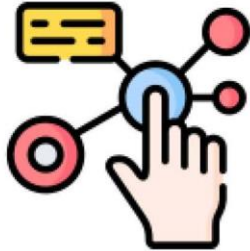
1. การรวบรวมข้อมูล: ขั้นตอนแรกคือการรวบรวมข้อมูลจำนวนมาก ข้อมูลเหล่านี้อาจมาจากแหล่งต่างๆ เช่น เซ็นเซอร์ กล้อง วิดีโอ เอกสาร และอื่นๆ
2. การประมวลผลข้อมูล: ขั้นตอนต่อไปคือการประมวลผลข้อมูลที่รวบรวมมา AI จะใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล หาความสัมพันธ์ และสร้างรูปแบบ
3. การเรียนรู้: AI จะเรียนรู้จากข้อมูลที่ประมวลผล และปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานของตัวเองให้ดีขึ้นเรื่อยๆ

Digital VS IT

“Digital” centers on the **customer**. End-to-end solution design where customer preferences and behavior drive technology decisions.

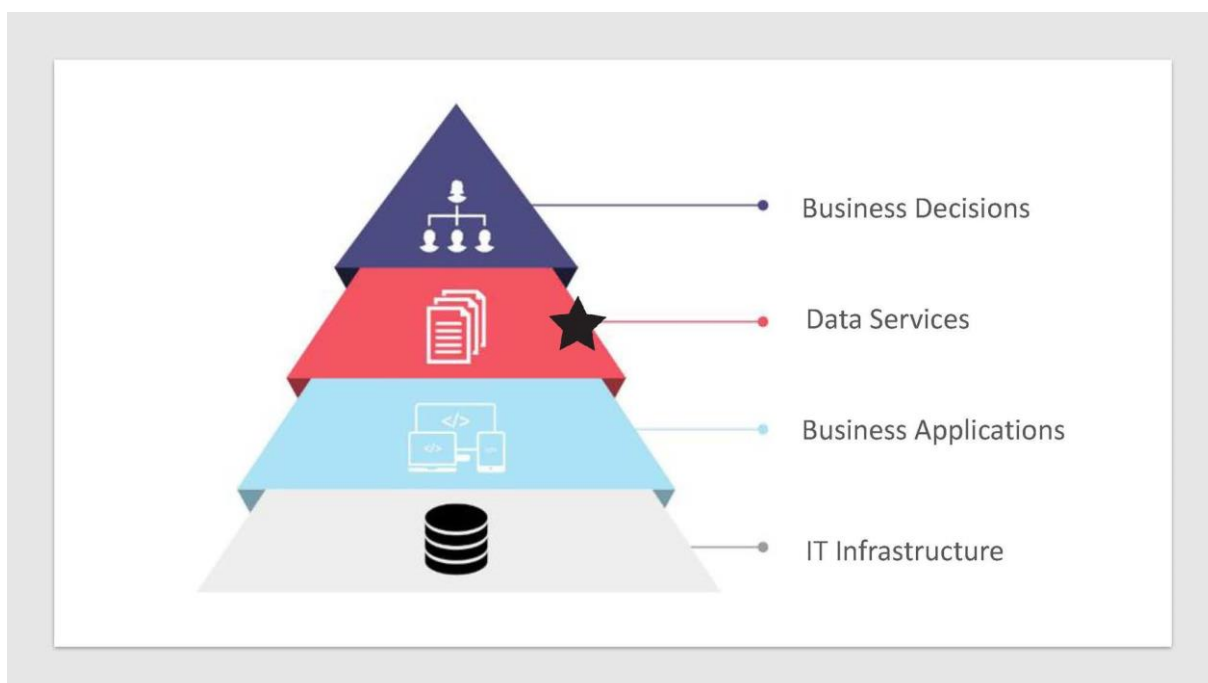
“IT” is about **technology**: The technology and management required to deliver computer systems to support operations and services

- Digitalization
 - Process re-engineering
 - legal alignment
 - Digitization
 - Electronic signature
- Digital journey design
- Data Governance Policy

DIGITALISATION	DIGITISATION
Process of improving digitization to expand business processes	Process of transforming information from a physical format into digital format
Helps to improve business processes and to increase revenues	Helps to convert analog information or information in physical form to digital form
Ex: self-service checkouts instead of working a cashier, and using e-commerce websites for shopping	Ex: converting an image to a digital format, and storing student records in an education institute on a computerized system

Example Centralized Services

- Identification, Authentication
- Digital ID, Digital Signature
- E-Payment, E-receipt, Wallet
- E-proxy (มอบอำนาจ)
- Citizen Consent (E-consent)
- Citizen Registration (Tell-us-once)
- Survey form (Data Collection, Aggregation, Storage)
- Data Catalog
- ERP (Accounting, Project Management, HR)

<https://www.plutora.com/blog/data-lifecycle-management>

Data Life cycle management (DLM)

The policies and procedures used to **control data** throughout its life

- ฐานข้อมูล
- ไฟล์ Text แบบ Semi-Structured (server logs, sensors)
- ไฟล์ Text แบบ Unstructured (Social Media, documents)
- ไฟล์ภาพ ไฟล์วิดีโอ
- Streaming (Sensors, CCTV)
- APIs (Linkage from other databases)

Security Control

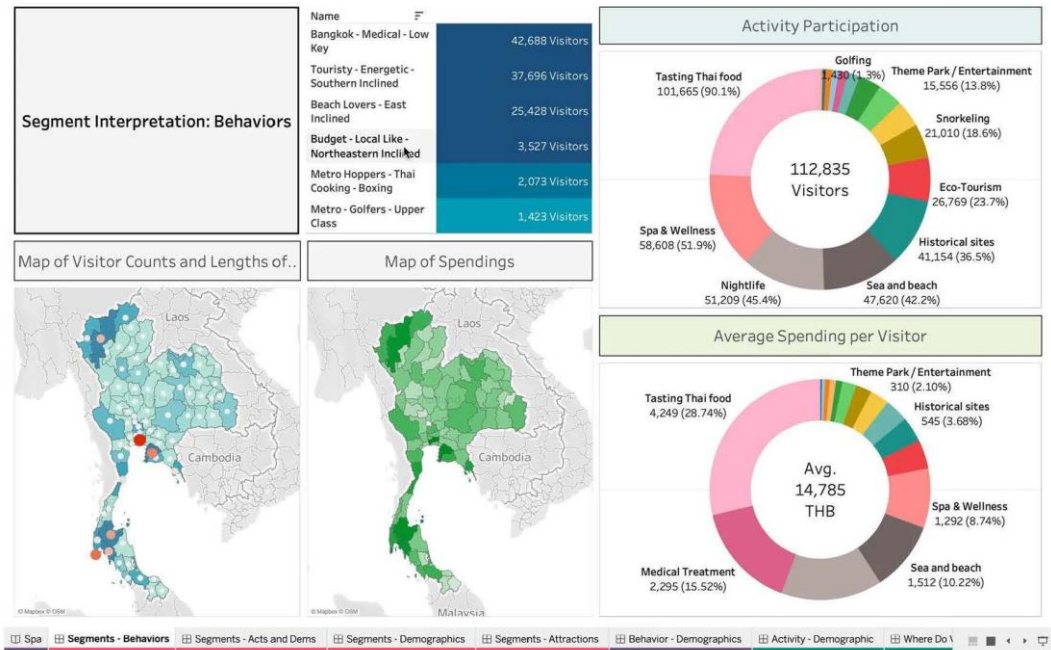
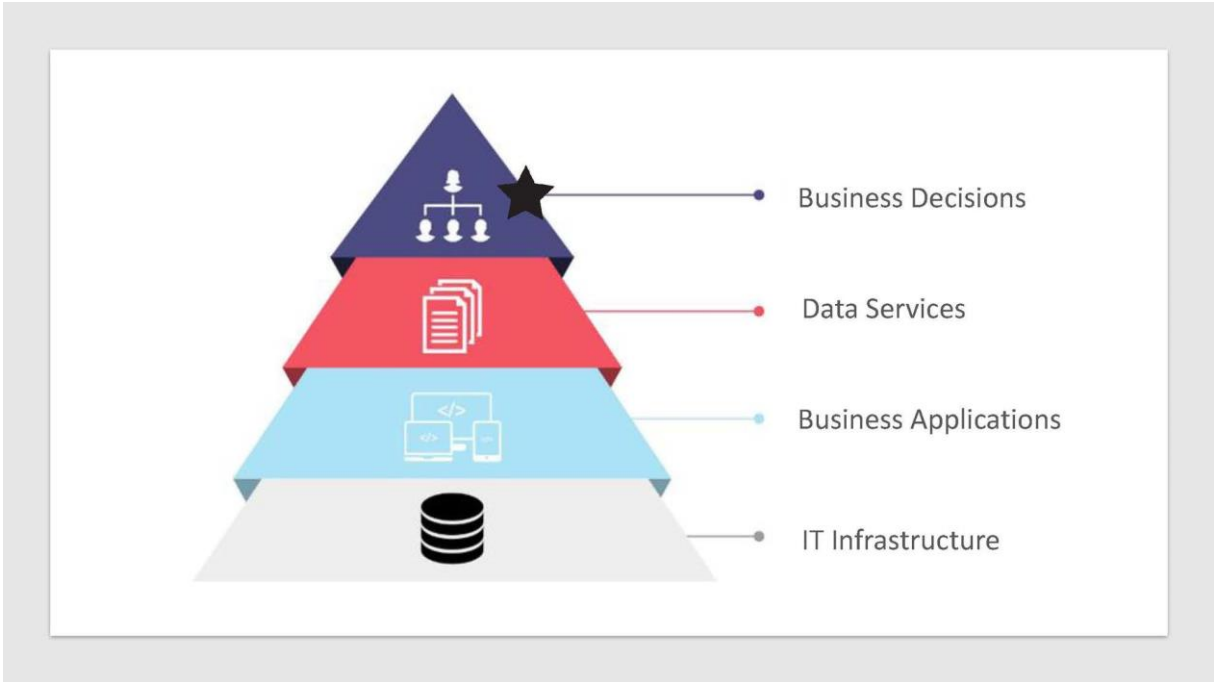
Quality Control

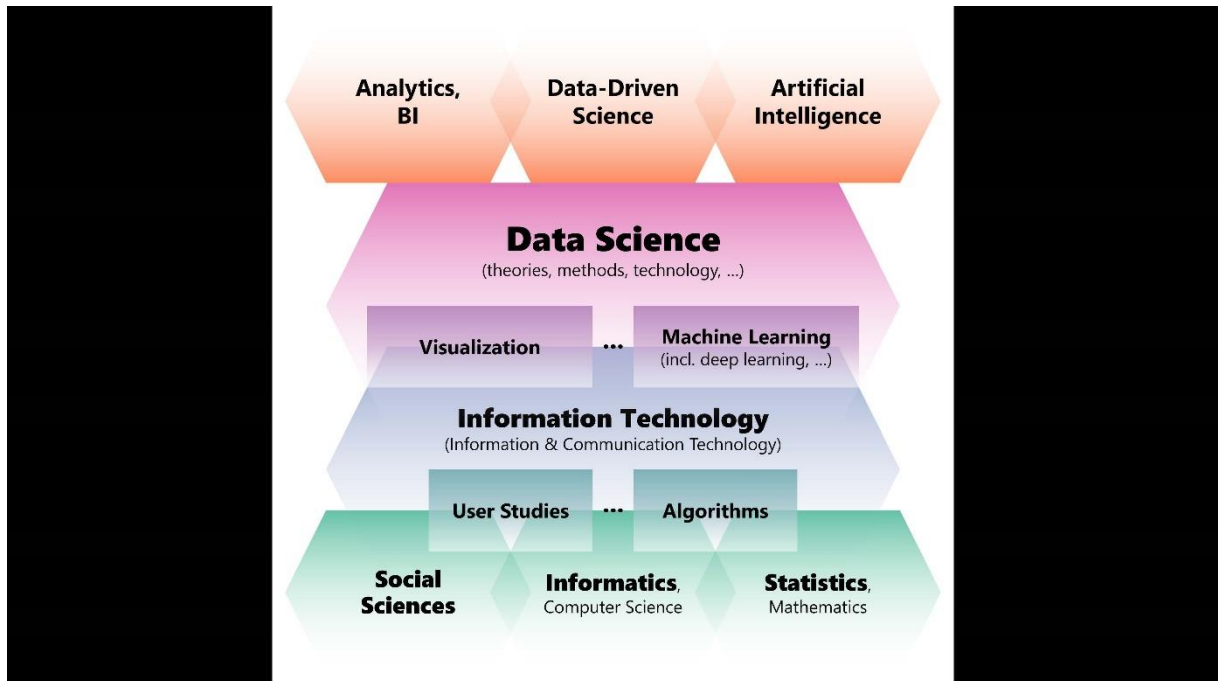

Access Control

What data ?
Who owns it ?
How often is it updated?
Where's it from ?

Data Governance

ประเภทของ AI

AI สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักดังนี้

1. **Narrow AI (ANI) หรือ Weak AI:** เป็น AI ที่ถูกออกแบบมาเพื่อทำงานเฉพาะอย่าง เช่น เล่นหมากรุก จดจำใบหน้า หรือแปลภาษา
2. **General AI (AGI) หรือ Strong AI:** เป็น AI ที่สามารถทำความเข้าใจและทำงานได้เหมือนมนุษย์ทุกอย่าง ปัจจุบันยังไม่มี AI ประเภทนี้เกิดขึ้นจริง

ประโยชน์ของ AI ต่อธุรกิจและอุตสาหกรรม

AI มีประโยชน์ต่อธุรกิจและอุตสาหกรรมมากมาย ดังนี้

- เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน: AI สามารถทำงานซ้ำๆ ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ช่วยให้พนักงานสามารถโฟกัสกับงานที่สำคัญกว่า
- ลดต้นทุน: AI สามารถช่วยลดต้นทุนการดำเนินงาน เช่น การลดความผิดพลาด การลดการใช้ทรัพยากร และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- เพิ่มรายได้: AI สามารถช่วยเพิ่มรายได้ของธุรกิจ เช่น การพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ การปรับปรุงประสบการณ์ของลูกค้า และการขยายตลาด
- ตัดสินใจอย่างชาญฉลาด: AI สามารถวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมากและหาความสัมพันธ์ที่มนุษย์มองไม่เห็น ช่วยให้ธุรกิจตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาดและแม่นยำ

AI ต่อปัจจัยด้านอาหารและการเกษตรเป็นอย่างไร

การพัฒนาอุตสาหกรรมด้านอาหารเป็นปัจจัยสำคัญ มีการนำเทคโนโลยีด้านอาหาร (Food Technology) หรือ Food Tech เข้ามาใช้งานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพ ในภาคอุตสาหกรรมอาหารมากยิ่งขึ้น

- เริ่มจากต้นน้ำ (ภาคการเกษตร)
- กลางน้ำ (ภาคการผลิตแปรรูป)
- ปลายน้ำ (ผลิตภัณฑ์อาหารส่งถึงมือผู้บริโภค)

AI ต่อปัจจัยด้านอาหารและการเกษตรเป็นอย่างไร

เริ่มจากต้นน้ำ (ภาคการเกษตร)

- การใช้ AI เพื่อทำให้เกษตรกรสามารถจัดการระบบการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่เรียกว่า เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) การรวบรวมข้อมูลต่างๆ เช่นสภาพดินฟ้าอากาศ อุณหภูมิรวมถึงตัวแปรต่างๆจนไปถึง How to ของเกษตรกรรุ่นก่อนๆที่ชำนาญโดยใช้ Eye Camera เก็บภาพ เคลื่อนไหวขณะทำการเกษตร เพื่อนำข้อมูลต่างๆไปให้ AI ประมวลผล วิเคราะห์สรุป เพื่อให้คำแนะนำแก่เกษตรกรทั่วไป เป็นต้น
- การใช้ หุ่นยนต์ และเครื่องจักรกลทางการเกษตรแบบอัตโนมัติ นำ AI ประยุกต์ใช้กับเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่เป็นแรงงานมนุษย์ได้อย่างละเอียดแม่นยำ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานและสามารถทำได้ต่อเนื่อง 24ชม.เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตได้อย่างมาก
- Big Data ติดตั้งระบบ Sensor หรืออุปกรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลเช่นโดรน (Drone) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ และใช้ AI ทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ตัดสินใจ และให้คำแนะนำแก่เกษตรกร (Chatbot) แบบ Real Time ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

AI ต่อปัจจัยด้านอาหารและการเกษตรเป็นอย่างไร

กลางน้ำ (ภาคการผลิตแปรรูป)

- การคัดแยกวัตถุดิบ (Sorting Food) กระบวนการคัดแยกวัตถุดิบผลผลิตทางการเกษตร เช่น มะเขือเทศ แอปเปิ้ล แครอท เป็นต้น ในปริมาณมหาศาลการนำเครื่องจักรมาผสมผสานกับการทำงานของ AI ร่วมกับเทคโนโลยี นอกจากการวัดขนาด รูปร่าง สีของวัตถุดิบแล้ว การใช้กล้อง, Near Infra-Red, X-rays, Spectroscopy เป็นต้น มาวัดวิเคราะห์อย่างรวดเร็ว Machine Learning สามารถสร้างความรวดเร็วในการคัดแยกได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การใช้เครื่องจักรในการทำงานแทนที่ของแรงงานมนุษย์ เช่น หุ่นยนต์ฆ่าและเนื้ออัตโนมัติ นำเซนเซอร์ภาพเข้ามาใช้ในการทำงานเพื่อเพิ่มคุณภาพของงานและลดการเสี่ยงอันตรายต่อพนักงาน เป็นต้น
- ในด้านสุขอนามัยความสะอาดกำจัดสิ่งปนเปื้อนก็เป็นส่วนสำคัญ การติดตั้งกล้องซึ่งมีตัวจับเซนเซอร์ในครัว เพื่อเช็คการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันสิ่งปนเปื้อนเช่น หมวก ถุงมือ ชุดที่ใส่ปฏิบัติงานของพนักงาน สามารถตรวจสอบอย่างละเอียดและทันทั่วทั้งที่ โดยมีระบบ AI คอยควบคุมดูแล การใช้ Ultrasonic Censoring โดยใช้เทคโนโลยี Optical Fluorescence Imaging ป้อนข้อมูลแก่ AI เพื่อทำความสะอาดควบคุมปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ สิ่งปนเปื้อนที่หลงเหลือในอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ เพื่อกำจัดสิ่งปนเปื้อนในอาหาร ในเวลาที่เหมาะสม เป็นต้น

AI ต่อปัจจัยด้านอาหารและการเกษตรเป็นอย่างไร

ปลายน้ำ (ผลิตภัณฑ์อาหารส่งถึงมือผู้บริโภค)

- การนำหุ่นยนต์ทำหน้าที่เป็นบริกร คอยรับคำสั่งและเสิร์ฟอาหารแก่ลูกค้า ก็ต้องอาศัย AI ในการจัดการระบบต่างๆ
- อาหารจานด่วน (Fast Food) ก็เริ่มมีการนำหุ่นยนต์มาประกอบอาหาร "Flippy" เป็นหุ่นยนต์ที่ประกอบไปด้วยล้อ และแขนกล ติดตั้งระบบในการควบคุมการจัดการอาหาร ทำงานโดนระบบ AI และมี Machine Learning ทำให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาด้วยตัวเองได้ เมื่อได้รับออเดอร์จากพนักงานหรือหน้าเคาเตอร์ ข้อมูลก็จะถูกส่งไปให้ Flippy พร้อมประกอบอาหารทันที

อนาคตของ AI

AI เป็นเทคโนโลยีที่มีศักยภาพสูงที่จะเปลี่ยนแปลงโลกของเราไปอย่างสิ้นเชิง ในอนาคต AI จะถูกนำมาใช้ในทุกแง่มุมของชีวิต

อย่างไรก็ตาม ยังมีความท้าทายบางประการที่ต้องเผชิญ เช่น ปัญหาด้านจริยธรรม ปัญหาด้านความปลอดภัย และปัญหาการว่างงาน

